

PROJEKT- BARNET

Hvornår blev barnet et projekt? Det blev det, da alle andre aktiviteter også skulle være projekter.

Af filosof Anders Fogh Jensen

Fra gentagelse til projekt

Er et menneske et projekt? Nej, et menneskeliv kan fyldes med projekter. Men ikke alt et menneske gør er projekter. At udføre sit arbejde har i mange år været at gøre det, man blev bedt om. Man fik en opgave, man havde haft før, og man læste den, som man plejede. Der blev forelagt en plan, og man fulgte den. Sådan er meget arbejde stadigt. Men for en del af os har det ændret sig.

Det er begyndt at gå op for flere af os, at vi ikke bare kan nøjes med at udføre vores arbejde, men at vi også skal være motiverede. Og det er gået op for os, at andre ikke kommer og motiverer os, men at vi skal være selvmotiverende. Det er meget billigere for arbejdspladsen, hvis folk motiverer sig selv. Det er også gået op for os, at ingen længere kommer og lægger opgaver på vores bord, men at vi selv skal hitte på. Der er endda de af os, der ikke ved før langt senere, om vi overhovedet får penge for det, vi laver. Vi skal med andre ord selv finde på noget at kaste ud i fremtiden. Og vi forventer af os selv, hvad andre forventer af os: at vi realiserer os selv igennem vores projekter.

Et kast frem hedder et projekt. Vi skal have projekter for, som vi ikke har erfaring med, og som heller ikke skal gentage sig. Vi skal brænde for vores projekter og samtidigt holde til den usikkerhed, at vi ikke ved, hvad det ender med eller hvordan det skal gå os efter projektet.

Nede i banken kan vi ikke vise en lønseddel og love, at det vil gentage sig. Det er ellers som bekendt lønsedlernes gentagelse, som banken kalder sikkerhed. Når vi spørges om det vil gentage sig, kan vi kun brumme i skægget, at det eneste vi ved er, at det ikke vil gentage sig. For de enkelte projekter gentager sig aldrig. I projekter laver man ikke drift, man udvikler hver gang noget nyt.

Her har vi nøglen til afskaffelsen af kødsomheden: Dette er et projekt, det skal ikke gentage sig. Men vi har også nøglen til utrygheden, for i årtier har sikkerhed baseret sig på gentagelse: Det, der skete i sidste uge, vil også ske i næste uge. Vær tryk ved det. Det er hele grundlaget for, at erfaring kan fungere: At sidste uges oplevelser kan forlænges ind i næste uges. Det er bankens logik: Sikkerhed er det, der vil gentage sig.

»

» Men den går ikke, for nu skal vi hele tiden udvikle i stedet for at gentage. Og hvis tryghed baserer sig på gentagelse, og gentagelse ikke må være der, så må tryghedens basis ikke være der. Så bliv for Guds skyld ved med at kaste projekter frem foran dig, den eneste bevægelse, der tæller, er den, der går ud i det, der aldrig har været før. Bevægelsen er den eneste sikkerhed.

Projekter og identitet

Projekter handler om mere end arbejdet. Det handler om selvforståelse. At projektere er at kaste frem. Det, at vi lever i projekter i og udenfor arbejdet, gør, at vi orienterer os i forhold til fremtiden. Vi trækker veksler på fremtiden. Jeg spørger ikke længere min borddame, hvad hun har gentaget med succes de sidste ti år. Nej, jeg spørger hende, hvad hun har gang i. Er hun ved at lære spansk madlavning, eller arbejder hun hen imod at blive yogalærer? Hvad er hun ved at blive til? At leve i projekter betyder, at vi murer vores identitet op over en bevægelse frem og ikke en gentagelse. Det er ikke kun børsnoterede virksomheder, hvis værdi afhænger af forventninger til, hvad de er ved at blive til. Vi andre trækker også veksler på fremtiden, når vi forstår os selv og fortæller om os selv. Vi definerer os som det vi endnu ikke er, men gerne vil blive til.

Projektbørn

Forældre har altid været interesserede i deres børn. Gud ske lov for det. Men er børnene nu også blevet et projekt? Hvis vi skulle svare, at børnene ikke var blevet projekter, hvad ville det så kræve? Ja, det ville kræve, at de var gentagelse. At vi fik børn for at forlænge det foregående. At en ny Christian skulle fødes, når den gamle Christian døde, og at hans søn blev en Frederik, der fornyede hans gamle Frederikfar, ikke bare: "Kongen er død, længe leve kongen", men "farfar er død, længe leve den nye søn". Det er det, der hedder re-produktion.

Hvad er der ved reproduktionen? Der er det

ved den, at dens centrum ikke er far eller mor eller barnet, men slægten. Ja, det er sådan set slet ikke far og mor, der får barn, det er slægten, der forlænger sig igennem far og mor og barn. Slægten er subjekt, som man siger i grammatikken. Far og mor er slægtens næstsidske skud på stammen. Og de har fået udstukket en plan for, hvordan de skal afvikle opvæksten; den plan hedder traditionen.

Når forældre pludselig hver især og tilsammen sætter sig selv i centrum, bliver barnet et projekt. Det bliver en engangsforetagelse, som de kaster ud. De binder deres identitet op på formningen af dette udkast og vurderer deres egen præstation på resultatet. De skal kunne se en selvrealisering i barnet.

Men et projekt kræver mere end selvrealisering. Det kræver også projektledelse. Forældrene foregriber for barnet, udkaster udviklingslinjer, optimerer og suboptimerer læring, trivsel, sundhed og zonen for nærmeste udvikling. Det uforudsigelige liv bliver underlagt projektstyringsværktøjerne, så denne unikke engangsforetagelse kan forløbe, så den skaber det bedste unikke barn på den sikreste måde. Et projektbarn er et forældreprojekt.

Før kaldte man andre mennesker ved efternavnet; fornavnet var en indikator på det specifikke indenfor efternavnet. Da barnet blev projekt, skete der noget med efternavnet, for projektbarnet gentager ikke slægten, det er forældrenes unikke projekt. Der må sorteres ud i det ligegyldige og summeres i det resterende til det lige gyldige. Jensen og Madsen må væk, for det er ligegyldigt; til gengæld skal alle andre navne sættes efter hinanden, så de alle er lige gyldige.

Projektbarnets fornavn bliver så det, der skal bære betydningen. I en kultur, hvor alle skal være unikke og børn bliver projekter, skal navnet være kendetegnet på det unikke, og projektbarnet derfor ikke bære samme navn som de andre. Vores lille Karl Gustav Emil.

Nu er der det ved projekter, at de kun skal

forløbe en gang, og at de er midlertidige. Projekter skal ikke være ved. Hvis forældres identitet er baseret på projektbarnet, så er det åbenlyst, at i det øjeblik barnet flytter hjemmefra, så er denne identitet truet.

Der findes heldigvis kærligkomne lejligheder. Manglen, usikkerheden eller lidelsen blandt de voksne projektbørn er en gave for forældrene, fordi de for en tid kan genoptage forældrerollen. Men det varer så kort, som det tager at male en lejlighed, træffe en beslutning eller komme igennem en influenza.

Langt mere holdbart er det at kaste sine kræfter over børnebørnene. En ny identitet bliver lovet med barnebarnets komme, hvor de ældre projektlederes ideer selvfølgelig står i fare for at kollideres med de nye projektlederes. Men det beroligende er, at bedsteforældredens identitet åbner en mulighed for at vende tilbage til slægten og hyde gentagelsen. For bedsteforældrene aner kontinuitet og rytme.

Imens knokler det nye hold forældre rundt med deres nye projektbørn. Det er som om, de ikke er ydmyge nok overfor den slægt, der har frembragt dem, men stadig tror, at børnene er deres egne.

Anders Fogh Jensen (f.1973) er filosof og forfatter til bl.a. bøgerne *Projektsamfundet* og *Projektmennesket*.

www.filosoffen.dk

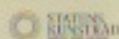

www.mammutteatret.dk

www.bettynansen.dk

ÆBLET gennemføres med støtte fra Statens Kunstnære Scenekunstpolitik, Toyota-Fonden, Odenseoplaver L. Zeuthens Mindelegat, Danmarks Nationalbank og Jyske Bank og Århusfondens

TOYOTA-FONDEN

ÅRHSFONDEN

TAK til: Betty Nansen Teatret og dets personale, Anders Fogh Jensen, Lone Rasmussen, Dominique Gundersen, Anette Aarberg, Vibeke Andersen, Rikke Lyngdam, Hanne Knudsen, Rikke Dam, Anne Kjer Olsen, Lisbeth Rasmussen, folketatret.dk og Teatret af 10.

Mammutteatrets bestyrelse:

Lars Bruun-Nielsen, Preben Erik Nielsen, Benedikte Hansen, Gitte Marie Pedersen, Lone Rasmussen, Thomas Rasmussen

ÆBLET

FORÆLDREGRUPPEN HOLDER MØDE...

MAMMUTTEATRET PÅ EDISON 16.MARTS - 13.APRIL 2013